

‘Minimaal water geven is veel beter’

Speciale toolkit om beregeningsinstallatie te controleren

Watermanagement op golfbanen is actueler dan ooit. Het bedrijf De Enk Groen & Golf heeft vijf jaar geleden al een handig hulpmiddel bedacht voor zijn greenkeepers waarmee ze het functioneren van de beregeningsinstallatie op hun golfbaan inzichtelijk kunnen maken. Het helpt hen niet alleen om zuiniger met water om te gaan, maar ook om problemen met de waterhuishouding in kaart te brengen en daardoor gericht te kunnen handelen.

Auteur: Wijnand Meijboom

Eric Metselaar, namens De Enk hoofdgreenkeeper op Het Rijk van Nunspeet, heeft de toolkit ter gelegenheid van het interview uitgestald op tafel in het greenkeeperonderkomen van deze golfbaan. Het is een rode plastic kist, gevuld met 35 blauwe plastic bakjes om water op te vangen, een meetlint om vakken van 5 bij 5 meter uit te zetten, een rasterlint met pennen om deze vakken zo vierkant mogelijk te maken, een maatbeker, een drukmeter met slang om de waterdruk bij het tappunt te meten en een drukmeter voor de sproeiers. Niet bepaald hightech, maar wel heel effectief om te controleren waar precies hoeveel water valt. Het past ook helemaal in de bedrijfsfilosofie van De Enk. Metselaar: ‘Wij noemen ons “de vernieuwers”. Dit betekent dat wij altijd voorop willen lopen, of het nu gaat om robotisering of watermanagement. En we willen net iets beter zijn dan andere bedrijven.’

Bedrijfsmotto

Op het Rijk van Nunspeet vertaalt hij dit bedrijfsmotto inmiddels zes jaar naar de praktijk. Metselaar: ‘We moeten zuinig zijn met het beschikbare water. Ook is het belangrijk om afgestemd water te geven. Dus niet te weinig, maar zeker ook niet te veel. Dit laatste gebeurt namelijk wel vaak. Als je de beregeningsinstallatie op honderd procent zet, lijkt dat wellicht een slimme keuze om de greens goed groen te houden, maar op de lange termijn krijg je te veel ‘verkeerd’ gras. Dan moet je weer meer maaien, ontstaat er een viltlaag, breken er ziektes uit en spoelen de meststoffen weg. Het is veel beter om minimaal water te geven, waardoor de totale kwaliteit van de golfbaan verbetert.’

In Nunspeet moet hij dealen met droge zandgrond. Een groot voordeel is dat de baan ook bij hevige regenval snel weer droog is; een

nadeel is dat er in droge tijden altijd voldoende water gegeven moet worden. 'Je zou de fairways wel kunnen laten verdrogen, maar dat is niet handig. Het is hier net een vergiet. Het water is zo weg.' Het is dus zeker in Nunspeet zaak dat de beregeningsinstallatie goed functioneert. Om dit te checken, is dus de toolkit bedacht. Metselaar: 'De beregeningsinstallatie is weliswaar niet van ons, maar wij moeten er wel mee werken. Dankzij de toolkit kunnen we inzichtelijk maken wat de oorzaak van eventuele problemen is.'

Zwakke plekken

Uiteraard kent een ervaren greenkeeper de zwakke plekken op zijn baan, ziet hij bij grote sproeiers heus wel of de sproeikop en het binnenwerk nog goed functioneren en kan hij data uit de computer gebruiken. Bij droge plekken op een green wordt het al een stuk lastiger om de oorzaak te achterhalen. Hier komt de toolkit om de hoek kijken. De greenkeeper kan zien of de druk in orde is en met de bakjes die het water uit de sproeier opvangen, kan hij uiteindelijk per uitgezet vlak zien hoeveel water er daadwerkelijk op die plek terechtkomt. Metselaar heeft de toolkit inmiddels meerdere keren gebruikt. 'Het liefst zou ik alles meten in het voorjaar. In de zomer komt het er vaak niet van vanwege drukte en andere werkzaamheden.' Het gebruik van de toolkit is namelijk best veel werk. Eerst moet alles uitgezet worden op een green, er moet gesproeid worden, de bakjes moeten geleegd worden en alle metingen genoteerd en verwerkt worden. Het kost een greenkeeper zo een halve dag werk. 'Daarom pakken we altijd de greens aan waar we het meeste twifelen aan de verdeling van het water. 'Volgens Metselaar is zeker bij de verwerking van de gegevens nog wel een slag te maken, bijvoorbeeld via een gebruiksvriendelijke app. Nu gebruikt hij een Excel-bestand en maakt hij op een printje met kleurvlakken aan-

'Je kunt de fairways laten verdrogen, maar dat is niet handig. Het is hier net een vergiet. Het water is zo weg'

schouwelijk hoeveel millimeter er op elk plekje op de green valt. De Enk heeft ondertussen aan de *greenviewer*, het dataplatform van De Enk voor golfbanen, een toevoeging gemaakt waarmee alle info kan worden geregistreerd in het systeem en zichtbaar kan worden gemaakt op *devices*.

Hij heeft de toolkit onder andere gebruikt bij 'probleemgreen' Noord 9. 'Door onze metingen kwamen wij erachter dat niet elke sproeier de overkant haalde, waardoor er droogteplekken ontstonden. Op een andere plek viel weer te veel water. Met mobiele sprinklers en handmatig water geven kun je dit aanpakken. De oplossing is om meer kleinere sproeiers te gebruiken of zelfs een sproeier op de green te plaatsen, maar dat laatste is natuurlijk niet wenselijk.' Op zijn printje zijn de droge plekken op Noord 9 roodgekleurd en de natte donkerblauw. Groen is goed en de geelchakeringen zitten ertussenin.

Draaicirkel

De oplossing voor het te veel of te weinig water geven hoeft niet altijd ingrijpend te zijn. 'Het vervangen of anders afstellen van de draaicirkel van een sproeier is vaak al voldoende. Ook het aanpassen van de sproeitijd kan helpen. Als blijkt dat de druk niet goed is, kan vervanging van het binnenwerk van de sproeier of een nieuwe nozzle de oplossing zijn', verduidelijkt Metselaar.

De beregeningsinstallatie op het Rijk van Nunspeet stamt uit 2004. Metselaar heeft al een aantal kleinere tee-sproeiers vervangen en verwacht dat de komende jaren ook het binnenwerk van grotere sproeiers vervangen moet worden. De installatie zal nog wel ruim twee decennia meegaan. Metselaar waakt voorlopig over het juiste gebruik en stuurt bij, waar nodig. 'Het is ook een kwestie van durven. Als ik denk dat we ergens nog een beetje moeten knippen op het watergebruik, anticipeer ik daar natuurlijk op door *wetting agents* te gebruiken of primer in te spuiten. Uiteraard ken ik de plekken die extra aandacht nodig hebben; die houd ik dan ook goed in de gaten.'

Vijver

Metselaar blijft vooruitkijken. Hij heeft inmiddels een offerte aangevraagd voor een nieuwe pomp die ingezet kan worden om het aanwezige vijverwater te gebruiken voor het besproeien van de golfbaan, mochten er restricties komen op het oppompen van grondwater. Via een andere pomp wordt de vijver namelijk voorzien van water dat zich op 150 meter diepte bevindt. Metselaar: 'Nu is er nog geen vuiltje aan de lucht, maar er kunnen ook hierop restricties komen en dan wil ik de watervoorraad uit de vijver graag kunnen benutten. Hij is 3 meter diep en kan in noodgevallen een meter ondieper worden.' De aanwezige fontein drijft en is dus geen obstakel om een deel van deze waterbuffer te gebruiken.

Genomineerd voor Gouden Gieter

De uitgever van dit vakblad is op zoek naar vakmensen die creatieve, praktische oplossingen hebben voor de alledaagse problemen die veroorzaakt worden door klimaatverandering. Jaarlijks wordt een creatief idee of praktische oplossing bekroond met de Gouden Gieter, die dit jaar uitgereikt wordt tijdens de Nationale Klimaatexpo. Ook de toolkit van De Enk Groen & Golf is genomineerd.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!